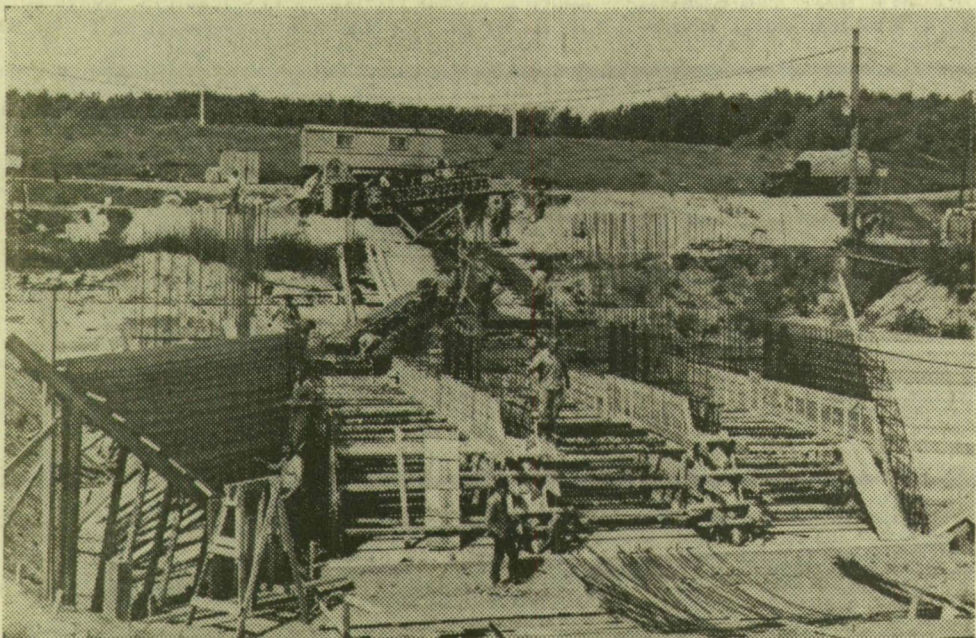

Korszerűsítik az újszegedi belvízrendszert

Épül az új tiszaszigeti szivattyútelep

Újszeged, Szőreg, Újszentiván, Kúbekháza, Tiszasziget a csapadékos esztendőben eddig igen sok kárt szenvedett, a felgyülemelő belvizektől. Megsínylették a nedves esztendőket a lakóházak is, amellyel, hogy a mezőgazdasági termelésből jelentős területek estek ki hosszabb, rövidebb időre. A zavartalan és az eddiginél gyorsabb vízelvezetés érdekében az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság most dolgozik az újszegedi belvízrendszer korszerűsítésén. Ez a nagyhatású munka 58 négyzetki-

lométeres területre terjed ki, s a beruházás közel 28 millió forintba kerül. Az Országos Vízügyi Hivatal ezt a belvízrendszert mintául jelölte ki, vagyis a technika mai állása szerint a legmodernebb megoldásokat alkalmazzák az építkezéseken. Tiszaszigeten a régi, elavult, széntüzellel működtetett szivattyútelep helyett, és annak szomszédságában korszerű, elektromos berendezésű szivattyútelepet építenek és főcsatornát. Ez a főcsatorna vezet Újszentivánra is. Az úgyne-

vezett határcsatorna munkálataival együtt megépítik a térvári esésnövelő szivattyútelepet is. A vízügyi objektumokhoz megfelelő teherbírási energiahálózatot, valamint szociális épületeket is kapcsolnak. A fontos vízügyi építkezés a tervezett ütemben halad. Az újszentiváni főcsatorna és a határcsatorna építése közel áll a befejezéshez, Tiszaszigeten pedig felépítményi munkák folynak. A tervek szerint júliusban megkezdik a gépek beszerelését.

A szervezés a rendnél kezdődik

Egyik nagyüzemünkbe külföldi szakemberek érkeztek tavaly, s programjukból természetesen nem maradhatott ki a gyári háztűznész sem. A fél délelőtti jövés-menés után a hűvös tanácsterembe invitálták a vendégeket, megbeszélni a látottakat. S ha a hangulat úgy alakul, talán az üzlet is jobban halad a kedvező megoldás irányába. A kölcsönös „kellemeskedések” után elhangzott az obligát kérdés: hogyan tetszett a gyár? (Igazgatónk joggal remélt elismerő szavakat, hiszen tudomása szerint szépen feltakarítottak a látogatás napjára, no meg az elhanyagoltabb műhelyeket nem mutatták meg a vendégeknek.) Elkomorult azonban az arca, mert az asztal túlsó végéről csak kurta „Ja, ja” — érkezett. A főmérnök, igyekezvén lerövidíteni a túlságos hosszú csendet, rádúplázott: „Kérem, igen kíváncsiak vagyunk az Önök véleményére, csak bátran tessék...” Egymásra néztek a külföldiek, s némi mentegetőzés után — valóban elmondták véleményüket. Ha jól emlékszem, valahogy így: „Eredményeik, a körülményeket figyelembe véve, egészen kitűnőek!”

Eszembe jutott a gyakorta emlegetett kajánkodás, amit egy-egy vállalatra szoktak mondani: igazi gazdasági csoda, hogy akkora rendtelenség közepette egyáltalán dolgozni tudnak az emberek, sőt fizetést is kapnak érte! A vendégek ugyanezt mondták, szelídített formában: mércéjükkel mérve, alighanem rendtelenséget tapasztaltak.

Példánknál maradva, bizony el kell mondani, jó szemük volt. Ebben az üzemben annak idején meglehetősen könnyedén vették a munkahelyek — egyáltalán az egész gyár — rendjét. A gépek mellett ott várakoztak a frissen elkészült alkatrészek kisebb-nagyobb kerülőre, megállásra kényszerítve az anyagszállító targoncát. A szerszámokat nem készítik ki reggel a gépekhez (micsoda luxusnak számít ez nálunk!) az esztendőlyosoknak érte kell menni a kiadóba, ahol a sorbanállás igazán természetes. Ismerős, sőt közhelyszámba menő eset, sok-sok idővesztéssel.

De ilyesmi nemcsak a műhelyben van, érdekes eredményre jutott e témában a Csongrád megyei Húsipari Vállalat szervezési csoportja. Alapos vizsgálattal derítették ki, hogy egyik főosztályán a kelleténél (a szükségesnél) éppen 17-tel több hivatalnok van. Talán ez a tizenhét ember lóg? Dehogy, becsületesen könyvelnek, számolnak, iktatnak egész nap. Csupán az a baj, hogy egymástól függetlenül ugyanazt csinálják. Kétszer, háromszor fölöslegesen. Az idők folyamán ugyanis összekuszálódtak a tevékenységi

körök. Ha hozzávesszük ehhez, hogy meggyünk egyik legjobb és legjobban szervezett gyára a húsipari vállalat (ahol 1969 óta üzemszervező csoport működik) nem nehéz következtetni, mi lehet a helyzet az ilyen vizsgálatokat is nélkülöző üzemekben. De érdemes a húsipari szervezők másik megállapítását szintén idézni: arra is rájöttek, hogy a vállalatnál négyszáz (!) féle bizonylat „fut” a maximálisan szükséges 150 helyett. A pusztán tény elég ahhoz, hogy azonnal megfogalmazhassuk: kétféleszázötven féle papír kitöltötése, ellenőrzése stb. fölöslegesen köti le az embereket. (Azóta megkezdődött a szabványosítás, az egységesítés.) Tehát fölöslegesen követel többletköltséget, mely üresjárat.

Szántsándékkal emlegettem a leggyeszerűbb példákat, amelyek — jól tudom — ismertek a gazdaságvezetők, s az olvasó előtt. Valamint az is, hogy ilyen, s ehhez hasonlóak szinte legtöbb munkahelyünkön jelen vannak. Egyszerű, könnyen felfedezhető ballasztok, amelyek önként kínálják a megoldás módját is.

Régi mondás tartja: rend a lelke mindennek. Eseteinkben kétségtelenül helyénvaló, hiszen a rend, az áttekinthető üzemi, vállalati szervezet, a pontosan elhatárolt határis- és feladatkörök nélkül aligha lehet jól, hatékonyan irányítani és termelni. Mindenekelőtt a rendtelenséget kell felszámolni, az anyagmozgatás útját eltorlaszoló akadályokat éppen úgy, mint a fölösleges papírmunkát, a párhuzamos beosztásokat, a nélkülözhető munkaköröket. Az üzemszervezés már ezt az alapvető tételt fel, csak az alapvető rendből vagyunk képesek magasabb rendű rendszert felépíteni.

Persze, nemcsak a logikai sorrend követeli az üzemi rendteremtést, hanem az is, hogy ezekhez az intézkedésekhez nincs szükség nagy szellemi és anyagi tökére. Ellenkezőleg, a legtöbb üzemünkben és vállalatunkban van olyan szakembergárda, amely képes felmérni a saját helyzetét, észrevenni az akadályozó tényezőket: tervet kidolgozni az ésszerűbb munkarendre. Ráadásul ehhez nem is kellene évek, tehát viszonylag gyorsabban megvalósítható. (Mint ahogy ezt teszik a húsipari vállalatnál napjainkban.)

Igen, össze kell vetni a két fogalmat: a rendet és a gazdaságosságot. Mert minden kétséget kizáróan biztos: a kétféle tétel egymást, mégpedig úgy, hogy gazdálkodni az idővel, munkaerővel, anyaggal, csak valamilyen racionális rendszerben-rendben lehetséges.

Ezért kell a rendet megteremtteni, ezért kezdődik az üzemszervezés a rendnél.

Matkó István

Mennyit ér a garancia?

Napjainkban egyre több azoknak az árúknak a sora, amelyekért a gyártó cégek — a kereskedelemmel karöltve — meghatározott időre garanciát adnak. Legáltalában tíz-tizenkét fajta tévékészülék, vagy húsféle rádió, szinte valamennyi háztartási gépre, száznál több fajta bútorra, különféle típusú magnetofonokra, sőt építőanyagokra is kiterjed már a garancia. Újabbban egyes speciális alkatrészek is élvezik ezt a védelmet, például képcsövek, akkumulátorok stb. Különböző olyan árúért is vállalhat, adhat garanciát a gyártó cég, amelyekre egyébként nem kötelezi a rendelet. A garanciának azonban ez esetben is meg kell felelnie a követelményeknek.

1.

Általános tapasztalat és gyakorlat, hogy a garanciális árut, ha meghibásodik, legyen az tévékészülék, vagy rádió stb., fogja a vásárló és elviszi megjavíttatni az arra kijelölt szervizbe. Arra nem is gondol, hogy ezt helyette annak az üzletnek is kötelessége, ahonnan az árucikket vásárolta. Kevésbé ismeretes ugyanis az a rendelet, amelyet a garanciális javítások érdekében négy évvel ezelőtt öt minisztérium együttesen hozott. Nevezetesen az, hogy a vevőnek jogában áll nemcsak a szervizbe elvinni a meghibásodott árucikket. Vissza is viheti az üzletbe, amely tartozik azt megjavíttatni és jó állapotban visszaadni a vásárlónak. Tapasztalatunk szerint ez a gyakorlat Szegeden nem általános, mivel a kijelölt szervizt hamar, és rövid úton megtalálhatja a vásárló. Más a helyzet azokban a községekben, ahol szervizek, speciális javító-műhelyek még nincsenek. Ez esetben az árut eladó üzlet tartozik a javíttatást elvégeztetni a vele és az árucikket gyártó céggel partneri

kapcsolatban levő szervizzel. Olykor megessik, hogy tehetetlen a vásárló, mert a használatban meghibásodott árut, bár az garanciás, nem vállalja el garanciális javításra szerviz. Ez történt például a LAMPART által gyártott Wallis-olajkályhakkal. Szegeden is sokat piacra dobott belőle a kereskedelem, ugyanakkor a gyár nem biztosította az olajkályhák garanciális javítását.

2.

Futkostak eredménytelenül azok a vásárlók is, akik az LD 7 néven ismert bakelit foglalatú hajszárítót vásároltak. A rendeltetésszerű használatban, sőt a pusztán állásban is a hajszárító foglalatja átmelegedett, megpattant, végigrepedt. A javításra kijelölt szerviz garanciában nem akarta megjavítani, mondván, hogy a készüléket elejtették, nem az előírásnak megfelelően használták. A vita eldöntése végett a KERMI-hez került az ügy. Ott megállapították, hogy a hajszárító foglalatának anyagában olyan feszültség keletkezik, amitől a foglalat egyike-másika megrepedhet. A szervizt viszont kötelezte garanciális javításra. Ez év januártól márciusig tartott ez a „légüres tér” a hajszárító körül. Akik közben javíttatták, azok kifizették saját zsebükből egy új bakelit foglalat árát, 22 forintot.

Történt, hogy egy nemrég vásárolt leánya velünk kabátot tisztíttatott a gyantánulán vásárolt a Patyolatnál. A kabát „összeugrott”, noha azt a gyártó cég által megadott utasítás szerint tisztíttatták. A Könnyűipari Minisztériumban laboratórium-

ban megállapították, hogy a vevőnek — bár kifutott a számára biztosított reklamációs időből — igaz van. Az 1300 forintos kabát tisztítására a gyár nem megfelelő utasítást adott. A kabát és a belés anyaga a tisztításnál ugyanis egymásnak ellentmondott, következésképpen a vevő visszakapta a kabátért kifizetett összeget.

3.

E néhány példa azt bizonyítja, hogy a vásárlót olykor felesleges mérlegelésnek, szaladgálásnak teszik ki olyan cégek, üzemek, amelyek csupán formálisnak tekintik a garanciát, holott annak híre meg kell, hogy előzze a reklamázott árut. Minden garancia annyit ér, amennyit a vásárló zavartalanul, utánajárás nélkül élvezhet belőle.

Lódi Ferenc

A ruhagyárban

Százezrek jóléti célokra

Az öt szegedi műhelyből zottság taggyűlésen számolt be a dolgozóknak a Szegedi Ruhagyárban az elmúlt évi szociális-kulturális és sporttalap felhasználásáról, s az ideit tervekről.

A gyár szakszervezeti tanácsa csakúgy, mint tavaly, az idén is 300 ezer forintot fordított jóléti célokra. Ezek óta IBUSZ-szobákat bérelnek, hiszen a szakszervezeti beutaló kevés lenne, így viszont több dolgozójuk mehet üdülni. Hévízen és Miskolc-Tapolcán két-két szoba, Balatonföldváron három bé-

relt szoba a ruhagyáriaké, s ez az idén is biztosított, noha jelentősen felemelkedett a szobák bérlet. Az idén — hogy a rendelkezésre álló 60 ezer forintból is megtarthassák az eddig bérelt szobákat — az üdülő ruhagyáriaknak személyenként naponta 10 forintot kell hozzájárulniuk a költségekhez. A gyermek-üdültetésre is mintegy 30 ezer forintot fordít az idén is a gyár szakszervezeti tanácsa: 25 kisfiú és 25 kislány nyaralhat Kőszegen.

A kulturális célokra fenn tartott, közel 30 ezer forintból nemcsak előadások, klubestek rendezésére költenek, de közös színházlátogatásra, valamint a szabadtéri játékok és a szakszervezeti néptáncfesztivál előadásaira is vásárolnak jegyeket, amelyeket jutalomként kapnak a dolgozók. A sportrendezvényekre fordítható 68 ezer forintból többek között újból megszervezik a munkaközbeni tornát, valamint a ruhagyári sportnapok rendezvénysorozatára költenek.

Mivel a gyárban táppénzfizető-hely működik, könnyű megtudni, hogy változatlanul jelentős összeget fordítanak a szülő nők segélyezésére. Tavaly szülési segély címén 768 ezer forintot fizettek ki, és 86 ezer

forintot kaptak a kismamák, csecsemőkelengyére. Továbbra is egyenletesen emelkedik a születések száma, az elmúlt évben például 1 millió 671 ezer forintot fordítottak a gyárban a hároméves gyermekgondozási szabadságot igénybe vett kismamák támogatására, s ez éppen 100 ezer forinttal több, mint az egy évvel korábban erre a célra kifizetett összeg. Az idén februárban a kormány által növelt családi pótlék a gyermekeket nevelő szülőknek új segítséget jelent: ez év februárjában csaknem 20 ezer forinttal többet fizetnek, noha a családi pótlékra jogosult dolgozók száma eggyel kevesebb volt, mint egy évvel ezelőtt.

Érdekes adat a társadalombiztosításról: a gyár 2200 dolgozója együttesen 8 millió forintot meghaladó társadalombiztosítási szolgáltatást kapott 1971-ben, s ennek alig több mint a felét, 4 millió 300 ezer forintot fedezett a gyári befizetés. Vagyis a többi az állami költségvetés biztosította. Ez egyben arra, a sokszor feltehető kérdésre is válasz, hogy mire „futja” az a sok pénz, amit a vállalatok befizetnek a társadalombiztosítási kasszába.

Sz. M.

Országos tanácskozás Szegeden a szállításról

A Közlekedéstudományi Egyesület országos közúti fuvarozási és szállítmányozási tanácskozást rendezett tegnap, csütörtökön a szegedi Tisza Szálló különterében. Húsz kereskedelmi és fuvarozó vállalat képviselője előtt dr. Zahumenszky József, a Volán-tröszt vezérigazgató-helyettese, a KTE társelnöke nyitotta meg az értekezletet, majd Tóth László, a Konsumex külkereskedelmi vállalat igazgatója számolt be a kishatármenti áruforgalom fej-

lődéséről. Kovács István, a Hungarocoop osztályvezetője és Rácz Andrásné, a Konsumex szállítmányozási osztályvezetője a fuvarozókkal szemben támasztott igényeket ismertette. Dr. Tózsér István, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium főosztályvezetője a Volán-válalatok feladatairól tartott előadást.

Az előadásokat vita követte.

A tanácskozás ma, pénteken folytatja munkáját.